

Nr 82.

Av herr **Åkerlund**, om inskränkning i den riksdagens ledamöter tillkommande motionsrätt.

Ute i bygderna förspörjes allt oftare ett fullt berättigat missnöje i anledning av den mängd nya lagar och lagändringar, som efter varje riksdag utfärdas, ty folket, som skall efterleva dem, kan omöjligen hinna sätta sig in i dem, även om de vore avfattade på ett för den stora mängden någorlunda lättfattligt sätt, och ej som ofta numera, så att även skolade jurister få tacka Gud om de förmå tyda dem även om de plugga igenom kommentarierna.

Härtill kommer, att det myckna motionerandet i lagfrågor i högst avsevärd mån tager riksdagens tid i anspråk, fastän lyckligtvis större delen av ifrågavarande motioner avlivs i utskotten. De skola likväl behandlas, och draga en dyrbar tid och betydliga kostnader.

Säkerligen förblir strävandet att förkorta riksdagens arbete fåfängt, därest ej någon inskränkning vidtages i representanternas rätt att efter behag väcka motioner uti ifrågavarande ärenden, ty de taga en högst avsevärd del av riksdagens tid i anspråk. Väl vore, om även Kungl. Maj:t blev lite sparsammare med sina lagförslag.

Det skulle även ofta bliva till stort gagn, om folkrepresentanterna bereddes god tid till överbäggande, innan deras lagförslag förelades riksdagen. Jag vågar hålla före, att det vore fullt tillräckligt om folkrepresentanternas rätt att väcka motion i andra lagfrågor än sådana, som föränledas av och stå i omedelbart sammanhang med av Kungl. Maj:t framlagda propositioner, inskränktes till fjärde lagtima riksdagen i varje fyraårs-period för andra kammaren.

Säkerligen skulle man under de övriga riksdagarna kunna åtnöjas med blott ett lagutskott, och arbetskrafterna sparas för andra ändamål.

Måhända skall man mot detta förslag invända, att det är ägnat att lägga hämsko på »högst nödiga och nyttiga» lagstiftningsåtgärder, men, då

Bihang till riksdagens protokoll 1923. 4 saml. 23 häft. (Nr 82-84.) 1

Kungl. Maj:t blir bibehållen vid sin rätt att, när så finnes erforderligt, föreslå riksdagen såväl nya lagar som lagändringar och såväl riksdagsledamöter som övriga medborgare genom framställning till Kungl. Maj:t kunna få sina förslag framlagda vid vilken riksdag som helst, därest dessa efter noggrann prövning befinnas ägnade att gagna vårt folk, lär en sådan invändning sakna allt fog.

Det skulle ju kunna inträffa, att just den fjärde riksdagen sammanträdde efter upplösning av den föregående och sålunda efter nya val, men då säkerligen, som hittills pläгат ske, de allra flesta ledamöterna av den upplösta riksdagen bliva återvalda, torde en sådan eventualitet ej böra förorsaka vidare olägenheter.

På grund av vad jag här anfört, får jag vördsamt föreslå

att riksdagen för sin del beslutar den ändring i nu gällande lag, att riksdagens ledamöter ej må vara berättigade att väcka motioner om nya lagar och ändring i gällande lag, utom vid fjärde lagtima riksdagen i varje fyraårsperiod för andra kammaren, såvida de ej föranledas av och stå i omedelbart sammanhang med av Kungl. Maj:t till riksdagen avlämnade propositioner.

Därest utskottet fäster avseende vid denna motion och helt eller delvis tillstyrker densamma, vågar jag vördsamt anhålla det utskottet ville föreslå de lagändringar, som finnas erforderliga för syftets vinnande.

Stockholm den 20 januari 1923.

E. Åkerlund.